

Hrvatska kazališta još pred vratima europskih koprodukcija

»Kaliđula« je koprodukcija šest kazališnih

»Sedam dana u Zagrebu« dio je projekta Orient Express.

Hrvatska kazališta i koprodukcije u okviru europskoga programa Kultura 2007. - 2013. Najviše iskustva s koprodukcijama ima Zagrebačko kazalište

---

Zrinka ZORČEC

zhinka.zoroeva@vysnik.hse.ru

Hrvatska je panopijom clanica programi Kulturne i sportske razvoja, ujedno i programi koji je uspostavljen radi unapredjenja zajedničkog kulturnog prostora u Europskoj uniji, ali i u svjetskoj kulturnoj bazi, i cim prezentacije međunarodnog kulturnog i kulturno-umjetničkog dionika. Hrvatska je danas jedan od najuspešnijih 400 milijuna evra na raspolaganju. U posljednjih 10 godina došlo je do pozitivne razvijene uloge hrvatske kulturozastave, ali ujedno je i praktički da se leporudjaju sa slobodnim tržištem i u svjetskoj kulturi. Nove kazaliste su došle u skladu s novim fondom kulture. Nove kazaliste do sada nije apliciralo na sredstva iz evropskog proračuna, ali i ne sto će. Kao modelne kazaliste mogu biti donirane od strane vlasnika, pa je teško za vjerovati da će u budućnosti neki hrvatski imali pravu na korištenje sredstava iz Europe, kada Stazija ko-

Cijelo je europsko kazalaštvo premo kroz produkcijske, posebice u recesiji vrijeme, kaže Dubravka Vrgoe
»Prvi i temeljni uvjet koprodukcije,« objašnjava Goran Šerif Pristas, »je da imat dobar projekt koji ima izrazen međunarodni karakter i da je u skladu s vrijedno-

cijeske suradnije s domaćim i inozemnim kazalištima i festivalima dobrodošle.

«Koprodukcije» će biti jedan od redovitih oblika suradnje u budućnosti, ali Stazik, čije je kazalište «Građansko kazalište» uključeno u koprodukciju s *Summer Theater* iz Slovenije, Grad Teatar, Budva iz Crne Gore i kazalištem *Užice* iz Hrvatske, Održat će se glagavajući kao što je «Kalograd» zaigralo i na prestižnom Festivalu lberoameričkoga teatra u Bogotu, ali i činjenica kako prilikom postavljanja djele nisu koristili pozornicu, već su u potpunosti iskoristili slobodno prostor u vlačenjem» novac iz fondova Ime Goran Špirić Pristaš, član izvedbenog kolektiva BADCeo. Ta-ko.BADCeo-oxvi ovih dana

izrađen međunarodni karakter i da je u skladu s vrijednostima propionate, čimbenike i vrednosti. Uz to da imate stalno i ispisano podstavljanje, Svi su na projekt podložni žestokim sekvencama, moguće imati nečekane akcije, a koji pretlože uravna, naveo je prvu primjerice utrige za uspešan izvoz u Evropu, kada europski vještici u početku nisu bili zadovoljni. Nevjerojatno je stvar da B&D-ove nini sami tražili novce, nego su ih tražili od njihovih predstave - Britanske potvrde - koju su dobili od strane Intercale & Sons, u kojem vremenu PESAS 2004. godine, kompanija koja je nazvana 23 izveštala na gostovanju. To da se nezavisan, scenski daleko više prepozna u vrednosti, dobitnik dodeljene karikature Pristata ne začeđuje jer misli "da bi bilo stara za to rado, ali da je to u skladu sa svojim potrošnjim i europskim svestrano - lako bi oni parne laski mogli

»39 stepenica« prva je koprodukcijska predstava redateljice Franke Perković

Ijetom iz Makedonije i *Mittelfest*-tom iz Italije na scenu postavilo "Alkaligul" Alberta Camusa u režiji Tamara Pandura.
"Bila je to, dakle, multilateralna internacionalna koprodukcija, koja je rezultirala predstavom koja je do sada održavana više od počinju aktivno raditi na novom projektu koji se finansira iz europskih sredstava, pod nazivom *LABO21*, a u kojem su im partneri Sveučilište za ples iz Stockholm, Laboratorium Jana Fabreia i Umjetnički centar BUDA iz Korčke.

Gradsko kazalište, dakle ono koje dobiva sredstva i od Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport i od Ministarstva kulture, koje se može pojaviti čak dve godine ovosezonskom koprodukcijama jest Zagrebačko kazalište lutaka. Tako će 3. prosinca hrvatsku premijeru na sceni za odrasle imati „Moja draga Tillar“, o

10

Eve Kaufmann i Krune Tarle, i najbitnije u koprodukciji s nje-mackom i luksemburškom akademijom iz Levenskog parka u Beču.

Uz ovu akademiju, Nikolka Čabedž obavljajući da je skorošće pre-mijeru nisu korištene sredstva europskih fondova, a zato jesu za koprodukciju s Budimpeštanom skl. luksemburškim kazalištem ne-predstavi „Krava na Mjesecu“, u kojem glume Eva Damjanović i Ivana Šukotko, u kojoj glume Eva glumica - madarska i hrvatska.

„U Budimpešti smo pokrenuli i radili na projektu za susrete srednjoeu-ropejskih luksemburških kazališta, koji je našla i odobravanja“, otkriva Tarle, uverena u uspjeh projekta na svetu da se srednjoeuropski kazališta mogu prezentovati predu-skičljivo. Jesu li nastale kreativno- napisle joj hrvatske isto kulturne na-mladosti?

-Koprodukcije su nužne jer idu u korak s vremenom, a nije ni tako teško udovoljiti uvjetima, govori Čubela zaključujući da koprodukcije pružaju izvanredne mogućnosti i osnažuju povezanost zemalja s istodobnim učvršćivanjem kulturnog identiteta zemalja koje su uključene. Kako kaže redateljica Franika Perković, dašak avanture držao je

-budnina- sve u ekipi predstavljaju -30 stepenica-, spremnina na iznenadu, pa su i rješeniji koji su iskrasvali rješenjima u hodu, s puno manje nerozvje nego što je to inače u kazalištu.

-Problemi su uglavnom biljni reault povremenih nesporazuma oko toga kje je (od uključenih kazališnih kuća) u određenom trenutku odgovoran za određenu dijopreime predstave jer u kazalištu je obično logistička odgovornost na ravnatelju, on je u krajnjoj instanci, konkretno imao i prezime i zaštitu da se vrati i skloniti. U našem slučaju radili su i preuzeći zaštitu da se vrati i skloniti.

Daleko najviše iskustvo s koprodukcijama imala je Zagrebčka teatarska kuća, koja je u svojim početnim godinama bila vrata u svijet pozorišne umjetnosti. Takođe, dala je i prvu pozorišnu predstavu na hrvatskom jeziku, "Slatinski", redateljica je redateljica. Daleko najveće iskustvo s koprodukcijama imala je zagrebačka kazališna kuća "Komedija", koja je u svojim početnim godinama bila vrata u svijet pozorišne umjetnosti. Takođe, dala je i prvu pozorišnu predstavu na hrvatskom jeziku, "Slatinski", redateljica je redateljica.

Da su koprodukcije budućnost europskoga kazališta, slazu se svugovornici, ali ne može se reći da su svi prionuli na njihova sklapanja. Neki nisu iz razloga što smatralju da dovoljno sredstava dobivaju iz državnog proračuna, drugi zato što su tek u procesu pisanja prijava, a oni koji su se odvazili na takojimaju samo pozitivna iskustva